

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 170

van **JORIS NACHTERGAELE**

datum: 6 december 2019

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

*Impulsprogramma toeristische hefboomprojecten - Adriaen Brouwer-tentoonstelling Oudenaarde*

Toerisme Vlaanderen lanceerde in 2015 en in 2016 een impulsoproep voor het aanmelden van toeristische hefboomprojecten met betrekking tot drie thema's: Vlaamse Meesters, kernattracties en meetinginfrastructuur. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring binnen het impulsprogramma Vlaamse Meesters en kernattracties, werden volgende beoordelingscriteria in acht genomen:

- De projecten moeten een zekere schaalgrootte hebben: het potentieel bezoekersaantal moet in het geval van een permanente infrastructuur minstens 100.000 per jaar zijn, waarvan minstens 30% buitenlandse bezoekers. Evenementenprojecten binnen het impulsprogramma Vlaamse Meesters moeten aantonen dat ze omvangrijk genoeg zijn uitgewerkt en de onderdelen van het thema Vlaamse Meesters met elkaar verbinden doorheen Vlaanderen.
- De projecten moeten een duurzame economische meerwaarde bieden: dankzij het project ontstaat er een duurzaam multiplicatoreffect. Het project leidt tot meer overnachtingen, die op hun beurt extra omzet en extra werkgelegenheid voor een langere periode genereren.
- De projecten moeten kwaliteitsvol zijn: het project moet van topniveau zijn zodat het zich onderscheidt van het bestaande aanbod en een geheel nieuwe toeristische beleving creëert. Daarnaast moet het project ook inspelen op de behoeften en verwachtingen van families.
- De projecten moeten het merk Vlaanderen versterken: het project moet de reputatie die Vlaanderen wereldwijd nastreeft via het internationaal merkbeleid van baanbrekend vakmanschap versterken.
- De projecten moeten internationale aantrekkingskracht hebben: het project biedt een reden om naar Vlaanderen te komen of er langer te verblijven. Het project is daarnaast voldoende afgestemd op de noden van de internationale toerist inzake bereikbaarheid, beleving, gastvrijheid en informatievoorziening.

Toerisme Vlaanderen monitort elk betoelaagd project teneinde zicht te hebben op het hefboomeffect dat de projecten genereren. In het kader van deze monitoring verzamelt het agentschap in samenspraak met de projectpartner informatie over de bezoekers (aantallen, verblijfplaats, type, socio-demografische kenmerken, tevredenheid, motivatie bezoek) en de bedrijfsactiviteiten (omzet zowel qua tickets als verkoop museumshop of producten gelieerd aan tentoonstelling alsook tewerkstelling). Deze informatie wordt gegenereerd aan de hand van analyse van de gegevens in het kassasysteem en

onlineticketingsysteem en via een korte bevraging aan de uitgang in combinatie met een langere bevraging online.

Midden september 2017 maakte toenmalig bevoegd minister Weyts bekend dat hij via Toerisme Vlaanderen bijna 500.000 euro zou investeren in een retrospectieve tentoonstelling rond Adriaen Brouwer in Oudenaarde. Van 15 september 2018 tot 16 december 2018 vond in Oudenaarde de Adriaen Brouwer-tentoonstelling plaats.

1. Hoeveel bezoekers heeft Oudenaarde naar aanleiding van deze tentoonstelling mogen ontvangen? Graag een opsplitsing tussen het aantal nationale en internationale bezoekers (met vermelding van de herkomstlanden indien mogelijk) enerzijds en naargelang het type toerist (recreatieve toerist, zakentoerist, dag- of verblijfstoerist) anderzijds.
2. Welke doelstelling heeft de projectindieners zichzelf vooropgesteld inzake na te streven bezoekersaantal (met specifieke doelstelling voor wat het aantal buitenlandse bezoekers betreft)?
3. Is de tentoonstelling erin geslaagd om het in hun businessplan vooropgestelde aantal bezoekers te bereiken (inclusief vooropgesteld aantal internationale bezoekers)?
4. Tot welke economische meerwaarde heeft de Adriaen Brouwer-tentoonstelling concreet geleid? Kan de minister een inschatting geven van de extra overnachtingen, werkgelegenheid en omzet die de tentoonstelling heeft gegenereerd?
5. Hoeveel bezoekers namen deel aan de korte bevraging aan de ingang van het stadhuis van Oudenaarde ter plaatse evenals aan de langere bevraging via internet na hun bezoek?
6. Hoe hebben de bezoekers de tentoonstelling ervaren? Wat zijn de bevindingen van de families die Oudenaarde bezocht hebben rond het familievriendelijke karakter van de Adriaen Brouwer-tentoonstelling?
7. Hoeveel van het totale subsidiebedrag (476.345 euro) werd tot op heden uitbetaald?
8. Aant de minister de hefboomwaarde van deze tentoonstelling bewezen?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 170 van 6 december 2019

van **JORIS NACHTERGAELE**

1. De tentoonstelling trok 52.215 bezoekers aan. 97% van de bezoekers kwamen uit België.

Aantal bezoekers naar herkomst:

|                        | Aantal<br>bezoekers | Aandeel     |
|------------------------|---------------------|-------------|
| België                 | 50.567              | 96,8%       |
| Nederland              | 634                 | 1,2%        |
| Duitsland              | 134                 | 0,3%        |
| Frankrijk              | 427                 | 0,8%        |
| Verenigd<br>Koninkrijk | 128                 | 0,2%        |
| Spanje                 | 22                  | 0,0%        |
| Verenigde<br>Staten    | 22                  | 0,0%        |
| Italië                 | 32                  | 0,1%        |
| Zwitserland            | 67                  | 0,1%        |
| Rusland                | 7                   | 0,0%        |
| China                  | 9                   | 0,0%        |
| Canada                 | 10                  | 0,0%        |
| Japan                  | 5                   | 0,0%        |
| Australië              | 4                   | 0,0%        |
| Polen                  | 26                  | 0,0%        |
| Andere                 | 121                 | 0,2%        |
| <b>TOTAAL</b>          | <b>52.215</b>       | <b>100%</b> |

Type toerist:

- 80% van de bezoekers kwam naar de tentoonstelling binnen het kader van een daguitstap.
  - 9% van de bezoekers was verblijfstoerist. 6% onder hen verbleef in Oudenaarde zelf.
  - 11% van de bezoekers was inwoner van Oudenaarde.
2. In het businessplan werd het bezoekersaantal geraamd op 50.000 bezoekers. Voor het aantal buitenlandse bezoekers was er een prognose van 7 500 buitenlandse bezoekers.
  3. De tentoonstelling haalde 52.215 bezoekers en heeft hiermee het verwacht aantal bezoekers ruim overschreden. Het vooropgestelde aantal buitenlandse bezoekers werd evenwel niet gehaald.

4. Directe werkgelegenheid gegenereerd door het project:  
Personeel: van januari tot augustus 2018: 3 VTE  
van september tot december 2018: 5 VTE  
Vrijwilligers: van september tot oktober 2018: 10 VTE

De 52.214 bezoekers aan de tentoonstelling gaven in het museum zelf 447.435 euro uit aan tickets en 127.815 euro aan souvenirs in de museumshop.

De totale directe besteding van bezoekers aan de tentoonstelling bedraagt 2.040.261 euro. Dagtoeristen hadden hierin het grootste aandeel met 1.348.506 euro. Dit is geen verrassing gezien 80% van de bezoekers aan de tentoonstelling op daguitstap in Oudenaarde waren. Ondanks het feit dat slechts 9% van de bezoekers verblijfstoeristen was, dragen deze laatste wel 630.147 euro, of een derde, bij aan de totale directe bestedingen. Inwoners van Oudenaarde besteedden 61.608 euro naar aanleiding van de tentoonstelling.

Naar aanleiding van de tentoonstelling werd 860.000 euro aan bruto toegevoegde waarde gecreëerd.

Overnachtingscijfers:

Vergelijking aankomsten en overnachtingen in Oudenaarde en Vlaamse Ardennen 2018 versus 2017

Aankomsten Vlaamse Ardennen 2017: 133.236

Overnachtingen Vlaamse Ardennen 2017: 388.665

Aankomsten Vlaamse Ardennen 2018: 149.950

Overnachtingen Vlaamse Ardennen 2018: 380.850

Aankomsten Oudenaarde 2017: 34.585

Overnachtingen Oudenaarde 2017: 66.411

Aankomsten Oudenaarde 2018: 35.515

Overnachtingen Oudenaarde 2017: 69.830

5. Er hebben 447 mensen deelgenomen aan de face-to-face bevraging. Er was geen lange bevraging omdat dit project een tentoonstelling betreft en de ervaring leert dat er onvoldoende respons is op de lange bevraging bij tijdelijke evenementen.
6. De tevredenheid van de bezoekers meten we op basis van de NPS (Net Promotor Score) score met het antwoord op de vraag of ze de tentoonstelling zouden aanbevelen aan vrienden, familie of kennissen. Hierbij wordt het percentage detractors (wie de score 0-6 geeft) afgetrokken van het percentage promotors (wie score 9 en 10 geeft). De beleving van de tentoonstelling werd erg goed geëvalueerd door de bezoekers (inwoners, verblijfstoeristen en dagtoeristen). Er wordt een NPS score van 49 behaald. De vooropgestelde doelstelling m.b.t. de klantentevredenheid van de hefboomprojecten is het behalen van een NPS van minstens 20. De tentoonstelling Adriaen Brouwer haalde dus een heel hoge tevredenheidsscore. Het aantal respondenten dat het familievriendelijke karakter van de tentoonstelling beoordeelde lag te laag om een onderbouwde NPS weer te geven.
7. Tot op heden werd ongeveer 87% van het totale subsidiebedrag uitbetaald, wat neerkomt op 418.398 euro.
8. De Adriaen Brouwer tentoonstelling haalde ruimschoots het vooropgestelde bezoekersaantal en realiseerde een mooie economische return. De tevredenheid van de bezoekers was heel hoog, maar de internationale aantrekkingskracht van het evenement was minder sterk.

De absolute sleutel tot het succes van het project was de ambitie en gedrevenheid van de stad Oudenaarde om van deze tentoonstelling een once-in-a-lifetime experience te maken. Het projectteam overtuigde de bruikleengevers van de grootste wereldmusea om 25 stukken van deze Vlaamse Meester in bruikleen te geven en zo deze exclusieve tentoonstelling mogelijk te maken. De hefboomwaarde voor dit project zit dan ook vervat in de expertise die werd opgebouwd om toekomstige tentoonstellingen mogelijk te maken.